

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:1847

av **Lars-Arne Staxäng (M)**

Översyn av allemansrättens regler

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten till en översyn av allemansrättens regler om ockupation av mark, ersättning vid markskador och kommersiell verksamhet utan avtal och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Allemansrätten är unik för Sverige och något vi bör värna. Det är en fantastisk möjlighet som vi ska vara rädda om och som också lockar utländska turister till den svenska landsbygden. I Sverige kan vi vandra i skog och mark, plocka bär och svamp eller övernatta någon enstaka natt ute i naturen – utan tillstånd från markägaren ifråga. Men det förutsätter att man respekterar att det är en tillfällig vistelse och att man inte lämnar efter sig skador, vilket alltför ofta sker.

Dessvärre har frågan om allemansrätten aktualiserats på senare år av mer negativa anledningar, nämligen genom att privatpersoner eller näringsidkare nyttjar andra människors mark för kommersiell verksamhet, utan tillstånd från markägaren. Det bör inte vara acceptabelt att företag organiserar storskalig bärplockning utan avtal eller att privatpersoner slår läger på annans mark och sedan skräpar ner, bryter mot allemansrätten och ockuperar platsen.

Idag är det svårt och tar tid för en markägare att få myndigheterna att agera om människor slagit läger på ens mark under längre tid, och det är dessutom kostsamt. Inte heller kan en markägare göra mycket om oseriösa företag bussar in människor på hans eller hennes mark för att plocka bär i stor skala eller få till ersättning för de skador som detta sedan medför på marken. Här måste förändringar till.

Det vore välkommet med en översyn vad gäller förenklade regler för avhysning av människor som olagligen ockuperar andras mark så att polisen kan agera snabbt. Regelverket kring ersättning för de skador som storskalig bärplockning eller olovliga läger medför för markägaren bör också ses över. Vid omfattande kommersiell verksamhet skulle exempelvis länsstyrelsen kunna kräva att avtal ska finnas mellan företaget och markägaren.

Det ska dock kommas ihåg att det finns turistföretag som anordnar natur- och äventyrsupplevelser som har avtal med markägarna i fråga där även frågor om eventuell ersättning ingår. Denna typ av landsbygdsturism är en tillgång dels för ökande turismintäkter i Sverige, dels för att den tar hänsyn till naturen.

Men det måste finnas en rimlig balans mellan allemansrätten och markägarnas intressen, annars riskerar vi att allemansrätten på sikt försvinner på grund av att ett fåtal olagligen utnyttjar den. Det vore önskvärt med en översyn av reglerna för enklare avhysning av människor som ockuperar annans mark, en översyn vad gäller möjlighet till eventuell ersättning vid uppkomna skador i naturen samt eftersträvansvärt med en begränsning av kommersiell verksamhet utan avtal med markägaren. Regeringen har nyligen aviserat att man inom kort tillsätter en utredare som ska se över om det kan bli enklare för markägare att hindra och köra bort otillåtna läger och bosättningar, vilket är välkommet. Möjligheten till en översyn av vad som vidare anförs i motionen vore därmed välkommen för att värna allemansrätten.

Lars-Arne Staxäng (M)